

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **XENIUM Europe s. r. o.**
sídlem Štramberská 1049/20, 703 00 Ostrava
zastoupeného advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským
sídlem Sádky 1605/2, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3162/3, 709 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2017 č. j. 3508259/17/3202-50521-809827, ve věci prominutí pokuty,

Shodu s prvopisem potvrzuje

takto:

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 7. 12. 2017 č. j. 3508259/17/3202-50521-809827 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 19 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Ing. Ondřeje Lichnovského, sídlem Sádky 1605/2, 796 01 Prostějov.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 14. 2. 2018, ve znění jejího doplnění ze dne 21. 11. 2018, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2017, č. j. 3508259/17/3202-50521-809827 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta jeho žádost o prominutí pokuty ve výši 30 000 Kč za nepodání následného kontrolního hlášení k dani z přidané hodnoty (dále jen „následné kontrolní hlášení“) za období září 2016 pro existenci překážky dle ust. § 259c odst. 2 a 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).
2. Žalobce především vytýkal žalovanému, že nesprávně, v rozporu se zákonem a pokynem Generálního finančního ředitelství D-29 (dále jen „Pokyn D-29“) vyložil ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu, když otázku závažného porušení daňových nebo účetních právních předpisů v posledních třech letech posuzoval ve vztahu ke společnosti STARCOM INTERNATIONAL, s. r. o., ve které v rozhodném období působil jako statutární orgán bývalý jednatel žalobce. Naplnění předmětných kritérií dle citovaného ustanovení zákona je dle žalobce nutné posuzovat pouze ve vztahu k daňovému subjektu, tj. k žalobci, k osobě, která je v rozhodném období členem jeho statutárního orgánu a ke „spojené“ právnické osobě, nikoli ve vztahu k bývalému jednateři žalobce, resp. ke společnosti, ve které tato osoba působí jako statutární orgán. Lhůta 3 let je časový úsek, ve kterém je nutno posoudit naplnění výše uvedených kritérií pouze u shora definovaného okruhu osob a nemá vliv na stanovení samotného okruhu posuzovaných osob. Žalobce dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2017, č. j. 2 Afs 62/2017-37, www.nssoud.cz, namítal, že i za předpokladu, kdyby byl výklad ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu uvedený v napadeném rozhodnutí akceptovatelný, byl žalovaný povinen postupovat v souladu se zásadou in dubio pro libertate. Žalobce dále namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající jednak v absenci interpretace neurčitého právního pojmu „závažné porušení daňových a účetních předpisů“ a dále v porušení povinnosti mlčenlivosti žalovaným, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí použil informace získané při správě daní jiného daňového subjektu.
3. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. K žalobním námitkám žalobce předně uvedl, že společnost STARCOM INTERNATIONAL, s. r. o. je dle Pokynu D-29 „spojenou“ právnickou osobou, neboť její statutární orgán byl v rozhodném

období 3 let jednatelem žalobce. Dle Pokynu D-29, se považují za „spojené“ právnické osoby, jejichž statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu je nebo byla v předcházejících 3 letech právnická osoba žádající o prominutí nebo její statutární orgán nebo člen statutárního orgánu. Žalovaný uvedl, že ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu nevyložil nepřipustně extenzivně, neboť zde neexistuje žádná interpretační nejasnost. Cílem výše uvedeného ustanovení zákona je dle žalovaného rovněž zamezení účelovému zbavení se odpovědnosti za závažné porušení daňových nebo účetních předpisů prostřednictvím výměny osoby na pozici statutárního orgánu právnické osoby. K námitce žalobce, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyložil právně neurčitý pojem, uvedl, že detailně popsal, jakým způsobem, kdy a u které osoby došlo k závažnému porušení daňových nebo účetních právních předpisů a odkázal přitom na všechny rozhodné skutečnosti. Napadené rozhodnutí je tak dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno. K poslední námitce žalobce žalovaný uvedl, že neporušil svou povinnost mlčenlivosti, když v napadeném rozhodnutí žalobci sdělil informace relevantní pouze pro rozhodnutí o žádosti o prominutí pokuty za nepodání následného kontrolního hlášení.

4. Krajský soud po ověření, že jsou splněny veškeré procesní podmínky řízení, přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Dle ust. § 101k odst. 1 zákona o DPH je plátce oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty dle ust. § 101h odst. 1 písm. b) až d).
6. Dle ust. § 101k odst. 2 zákona o DPH může správce daně zcela nebo zčásti prominout pokutu podle odstavce 1, pokud k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem plátce.
7. Dle ust. § 259c odst. 2 daňového řádu prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy.
8. Dle ust. § 259c odst. 3 daňového řádu, pokud právnická osoba závažným způsobem poruší daňové nebo účetní právní předpisy, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky podle odstavce 2 na osobu, která byla v době tohoto porušení v této právnické osobě členem statutárního orgánu, jako by je také porušila.
9. V přezkoumávaném správním rozhodnutí žalovaný zamítl žádost žalobce o prominutí pokuty ve výši 30 000 Kč za nepodání následného kontrolního hlášení za období září 2016, která byla žalobci uložena dle ust. § 101h odst. 1 písm. c) zákona o DPH. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce naplnil negativní podmínku stanovenou v ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu, neboť společnost STARCOM INTERNATIONAL, s. r. o., ve které v době rozhodování žalovaného o žádosti žalobce o prominutí pokuty působila jako statutární orgán osoba, která byla v předcházejících 3 letech statutárním orgánem žalobce, v rozhodném období závažným způsobem porušila daňové nebo účetní právní předpisy. Krajský soud má za to, že podstatou projednávané věci je otázka výkladu ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu, resp. otázka, jakými subjekty může dojít k naplnění negativních kritérií dle citovaných ustanovení.

10. Ust. § 259c odst. 2 daňového řádu stanoví, že prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy. Z textu citovaného ustanovení je zřejmé, že závažné porušení daňových nebo účetních právních předpisů se posuzuje ve lhůtě posledních 3 let, a to u daňového subjektu a osoby, která byla statutárním orgánem, popř. členem statutárního orgánu tohoto daňového subjektu. Pokud má být tedy daň nebo příslušenství prominuto právnické osobě, nesmí se ani její statutární orgán nebo jeho člen v uplynulých třech letech dopustit závažného porušení daňových nebo účetních předpisů. V případě že daňové nebo účetní předpisy závažně porušila právnická osoba, konstruuje zákon v ust. § 259c odst. 3 daňového řádu fikci, že i osoba, která byla v době závažného porušení daňových nebo účetních předpisů členem jejího statutárního orgánu, předpisy sama porušila. Dle důvodové zprávy k daňovému řádu pak splnění tříletého testu spolehlivosti bude správce daně zohledňovat k okamžiku, kdy posuzuje žádost o prominutí daně nebo příslušenství daně.
11. Z výše citovaného ustanovení zákona nelze podle krajského soudu dospět k závěru, že naplnění kritérií závažného porušení daňových nebo účetních právních předpisů je možné posuzovat též u osob, které v době posuzování žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně nejsou statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu daňového subjektu. Krajský soud naopak výkladem této právní normy dospěl k jedinému závěru, a to, že závažné porušení daňových nebo účetních právních předpisů se posuzuje ve lhůtě 3 let u jasně definovaného okruhu osob – u daňového subjektu a u osoby, která byla statutárním orgánem, popř. členem statutárního orgánu tohoto daňového subjektu, v době, kdy správní orgán posuzuje žádost o prominutí daně nebo příslušenství daně.
12. Pokud tedy žalovaný posuzoval závažné porušení daňových nebo účetních právních předpisů ve vztahu ke společnosti STARCOM INTERNATIONAL, s. r. o., resp., k jejímu statutárnímu orgánu, tedy ve vztahu k osobě, která v době posuzování žádosti o prominutí pokuty již nebyla statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu žalobce, je tento jeho postup nesprávný. Účelem shora citovaného ustanovení je odepření prominutí pokuty osobám, které závažným způsobem neplní své daňové, resp. účetní, povinnosti, tj. dle dosavadních zkušeností se projeví jako nespolehlivé. Žalovaný byl dle výše citovaného ust. zákona oprávněn posuzovat naplnění kritérií nespolehlivosti toliko ve vztahu k žalobci, popř. jeho statutárnímu orgánu nebo členu jeho statutárního orgánu v době posuzování žádosti o prominutí daně nebo jejího příslušenství. Žalovaný uvedeným způsobem nepostupoval, když naplnění negativní podmínky vymezené v ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu posuzoval ve vztahu k osobě, která v době posuzování žádosti o prominutí pokuty již nebyla statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu žalobce, v čemž spatřuje krajský soud z výše uvedených důvodů nezákonnost napadeného rozhodnutí.
13. Nad rámec výše uvedeného krajský soud poznamenává, že i kdyby se přiklonil k výkladu ust. § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu dle žalovaného, který uvedl v napadeném rozhodnutí, pak by zde byly dva srovnatelně relevantní interpretační výsledky a nešlo by se vyhnout aplikaci zásady in dubio pro libertate, neboť je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně, zasahuje do toho kterého základního práva či svobody. Tento princip in dubio pro libertate plyne přímo z ústavního pořádku (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR nebo čl. 2 odst. 3 a čl. 4 Listiny (viz nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, nalus.usoud.cz).

14. Z výše uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí jako nezákonné dle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž je správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.). Své úvahy je žalovaný povinen řádně odůvodnit.
15. Pro úplnost soud dodává, že při závěru o důvodnosti žalobní argumentace je zcela nadbytečné zabývat se ostatními žalobními body (nezákonnost rozhodnutí spočívající v absenci interpretace neurčitého právního pojmu – „závažné porušení daňových a účetních předpisů“ a porušení povinnosti mlčenlivosti).
16. Žalobce byl v řízení procesně úspěšný, proto mu krajský soud přiznal dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení sestávající z nákladů právního zastoupení advokátem za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby a doplnění žaloby ze dne 21. 11. 2018) po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), 3 x paušální náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 AT, 21% DPH z těchto částek dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 2 142 Kč a ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč, celkem tedy 15 342 Kč.
17. Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení dle ust. § 64 s. ř. s. ve spojení s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.
18. Lhůtu k plnění náhrady nákladů řízení určil krajský soud s ohledem na odlišný okamžik nabytí právní moci prvostupňových rozhodnutí dle o. s. ř. a s. ř. s. na 30 dnů od právní moci rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s. ř. s., ust. § 159 a ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 20. prosince 2018

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.

předseda senátu